

HASSELT : FAIRTRADEGEMEENTE

ja, maar.....
blijven we de duurzaamste gemeente?
blijft het sensibiliseren over een duurzame levensstijl?
speelt het stadsbestuur een voorbeeldfiguur voor de burger?
zal de kleine boer zich gesteund voelen door de beleidsmakers?
kan er blijvend gecommuniceerd worden over duurzamer consumeren?

2006-2012 : verder bouwen aan een open, duurzame gemeenschap

Hasselt veroverde in het voorjaar twee belangrijke titels: die van duurzaamste stad van Vlaanderen (duurzaamheidsspiegel) en die van Fairtradegemeente (ikbenverkocht). Twee titels die enkel behaald konden worden door een samenwerking mét en honorering ván het middenveld.

Meerwaarde van deze titels is dat ze een kwaliteitsgarantie in zich dragen, door de onafhankelijke controle die hierop gebeurt. Niet door een overheidsinstelling dus, maar door het georganiseerde middenveld zelf.

Uiteraard kan het niet de bedoeling zijn dat deze wissel(!?)bekers gewoon – zonder meer - bijgezet worden in een al rijkelijk gevulde trofeeënkast. Bedoeling is dat er mee op de boer wordt gegaan. En dat laatste mag voor een keer ook letterlijk worden genomen...

Bijzonderheid daarnaast is, dat deze twee titels één gemeenschappelijk gedachtegoed verenigen: dat de samenleving maakbaar is. Dat een andere, duurzame wereldgemeenschap mogelijk is. Met de nodige inspanningen, die hiermee dienen gepaard te gaan.

Alle overheidsinspanningen op zich garanderen of genereren geen duurzaam effect zonder de inspanning van de burger; Alle burgers! De fundamenten zijn gelegd, nu dient er duurzaam verder gebouwd te worden. **Het stadsbestuur dient verder het goede voorbeeld te geven, maar de burger verwacht van haar een beleid dat de burger mee activeert.** Consequent handelen en transparantie vormen de sleutels op het nieuwe, duurzame huis waar de Hasseltse gemeenschap aan verder wil bouwen.

De trekkersgroep van de campagne "Hasseltisverkocht" wil zich niet profileren als de mogelijke architect, noch bouwheer van dit nieuw duurzaamheidsplan. Wel gelooft het de nodige expertise en draagkracht te bezitten, om dit aangaande sluitende adviezen te formuleren. Door haar samenstelling en manier van samenwerken is het in staat, met de vinger aan de pols, dat wat er leeft of leven zoekt in Hasselt, te vertalen in beleidsvoorstellen aangaande de materie die ze beheerst en verenigt: duurzame landbouw, eerlijke handel en ecologisch verantwoorde consumptiepatronen.

Hieronder formuleert de trekkersgroep eerst **zes parameters**, waaraan het meent dat de nieuwe bewindsploeg haar komend beleid dient te toetsen. Of waar het haar huidig gevoerde beleid dient bij te stellen of te vervolmaken. Daarna worden deze geconcretiseerd in een aantal **werkingspunten**, waaraan wij de opvolging van deze voorstellen zullen toetsen. Hier werd bewust gekozen om het accent te leggen op **activering en participatie van de burger**. En deze burger is voor het goede begrip: iedere Hasselaar én niet-Hasselaar, die Hasselt maakt tot de fijne stad om leven, welke het vandaag is en morgen nog meer kan zijn.

De trekkersgroep van Hasseltisverkocht
<http://hasseltisverkocht.worldshake.org/>

Wat is Eerlijke Handel? : <http://www.btcctb.org/showpage.asp?iPageID=1237>
Wat is duurzame landbouw? <http://www.fermweb.be/Landentuinbouw/>

6 ideeën voor een duurzamer Hasselt

1) In het streven naar een duurzame samenleving dient rekening gehouden te worden met de mondiale noden en behoeften, zonder het ecologische leefmilieu te verstoren. De bestuurders moeten een educatieve taak op zich durven nemen en de bevolking informeren en sensibiliseren om samen met hen te werken aan een duurzame toekomst.
→ *stadsbestuur*: taak van lokale overheid om een duurzaam beleid te voeren, niet alleen op ecologisch vlak, maar ook sociaal en economisch. Alle betrokken diensten opdracht geven om duurzaam beleid te integreren in hun werking. De begroting zodanig opstellen dat er voldoende middelen beschikbaar zijn om deze activiteiten uit te voeren.
→ *stadsbestuur*: ontwikkelen van een draagvlak, door verschillende partijen te erkennen en toe te laten in het dagelijks bestuur – adviesraden, verenigingen, buurtcomités, scholengemeenschappen, handelaars, landbouwers, stadspersoneel enz. De “Nieuwe Hasselaar” , interne mail, De Nieuwsbrief beschikbaar stellen voor de communicatie met de bevolking en het personeel.

2) Om tot een duurzaam beleid te komen is het noodzakelijk dat de gemeente ook samenwerkt met het middenveld. Hierbij dient rekening gehouden met de voorwaarden waarbinnen dit middenveld dergelijke samenwerking ziet.
→ *stadsbestuur*: ondersteunt lokale acties door te zorgen voor ambtelijke en logistieke ondersteuning

3) Milieuproblemen en armoede in de wereld staan volgens het Brundtland-rapport met elkaar in verband en moeten op een geïntegreerde manier aangepakt worden.
→ *stadsbestuur*: een duurzaam actieplan opstellen - acties ondernemen om onze levensgewoonten, onze productie- en consumptiepatronen te veranderen. (Voor de meesten betekent dit versobering, maar versobering kan gepaard gaan met een verrijking van de levenskwaliteit.)

4) De huidige klimaatverandering is niet natuurlijk, maar wordt veroorzaakt door de mens. De uitstoot van broeikasgassen dient dringend en drastisch te verminderen door onze energievoorziening met fossiele brandstoffen te vervangen door klimaatvriendelijke alternatieven. Zo stelde ook onlangs het OESO-rapport .
→ *stadsbestuur*: nodige maatregelen intern nemen (durven investeren) en bevolking actief sensibiliseren om energiezuinig te leven of gebruik van alternatieve energiebronnen/duurzame mobiliteit te stimuleren.

5) Kiezen voor een andere economie, een andere vrije handel. Het huidige economische model van vrije handel staat ver van waar het oorspronkelijk voor stond. De Verenigde Naties vraagt meer Corporate Responsibility (vb België: <http://www.cfp.be/index2.html> of <http://www.mvovlaanderen.be/>) inzake transparantie in het gevoerde beleid, sociale verantwoordelijkheid, mensenrechten en duurzaamheid. Van Free Trade naar Fair Trade.
→ *stadsbestuur*: lokale bedrijven en opleidingen handelswetenschappen motiveren open te staan/in te stappen in dit model. Het voert dit aangaande zelf een transparent, verantwoordelijk beleid en voert hierover een gerichte, af te toetsen open communicatie.

6) Kiezen voor een ander landbouwbeleid, dat arbeidsplaatsen behoudt, een leefbaar platteland in stand houdt (het stopzetten van het proces van concentratie; steun aan lokale verwerking, regionale markten (zie : studie Dimarso i.o.v. Boerenbond) en de directe verkoop aan de consument), het milieu beschermt en de kwaliteit van ons voedsel garandeert. Een meer duurzame, *familiale* boerenlandbouw.
→ *stadsbestuur*: huidige landbouwgebieden conserveren / herbevestigen en ze naar waarde inschatten - zowel lokale als zuiderse landbouwers ondersteunen door bewust consumeren van korteketenproducten en producten uit ‘eerlijke’ handel. De bevolking dient, in overleg met experts uit het Hasselts middenveld, gesensibiliseerd en verder geactiveerd te worden voor dit idee. Boeren (ver)dienen een gezicht te krijgen.

**Hasselt promoten als stad van duurzame, eerlijke handel en consumptie
(de *ecologische voetafdruk* van Hasselt verminderen)**

Concrete werkpunten

1. Duurzaamheidswinkel : naar analogie van de In en Uit winkel, dient een centraal gelegen, duurzaam te bereiken plaats ingericht te worden *in de binnenstad*, waar de Hasselaar met alle kennis, vragen en verzuchtingen over duurzaamheid terecht kan.

- naast de 'klassieke' milieuthema's als sorteren, composteren, zuinig met water, natuur,... dient een bijzonder accent gelegd op *gezonde en eerlijke voeding*.
- boeren die werken volgens het principe korte keten/fair trade dienen er actief gepromoot te worden. Vanuit de dynamiek die deze winkel kan op gang brengen, dienen *nieuwe initiatieven* opgezet te worden: een jaarlijkse Boerentoeën n.a.v. de Dag van de Landbouw in september, promotie voor Natuurpuntwinkel/korte keten en Fair Trade-markt tijdens het toeristisch hoogseizoen op Domein Kiewit,...

2. Communicatieplan rond Duurzaamheid :

- a) de Stad beschikt over een professionele en gemotiveerde communicatiedienst, met uitstekende communicatiekanalen. Deze dient – met de nodige vrijheid – gestuurd te worden naar een gerichte communicatie over het thema duurzaamheid en in het bijzonder duurzame consumptie. Eerlijke handel en korte ketenproducten verdienen extra aandacht en promotie.
 - *Kookrubriek Nieuwe Hasselaar* dient hier consequenter ingevuld te worden: enkel recepten met (seizoensgebonden) ingrediënten, die rechtstreeks te koop zijn in Hasselt en producten uit Eerlijke Handel, wanneer niet-Hasseltse producten worden gebruikt. De mogelijkheden zijn hier verrassend groot.
 - *Websites stad Hasselt en in In&Uit* dienen zichtbaar het logo Hasselt (h)Eerlijke stad te dragen, met een link naar de website 'hasseltisverkocht'
 - Ambtenaren en werklieden dienen de kans te krijgen dit beleid mee gestalte te geven. *Warme, eerlijke soep voor de mensen van de Technische Dienst* in de koudste periodes van het jaar, een *eerlijk ontbijt op de dag van het Ontbijt voor alle werknemers* van de stad kunnen motiverend werken.
 - Toeristen en andere bezoekers van Hasselt, zoals de inwoners, dienen zich aangesproken te voelen over bovenstaande duurzaamheidsthema's.
- b. de stad beschikt met het logo *Hasselt (h)Eerlijke Stad* over een *sterk merk*. Het heeft een onmiskenbaar wervend karakter.
 - Tweemaal per jaar (bijv. Dag van de Fair Trade in mei en Dag van de landbouw in september) dient dit logo officieel overhandigd te worden aan handelaars, verenigingen,... die participeren in de campagne 'hasseltisverkocht'.
 - Dit logo dient meer te zijn dan een etiket. Kwalitatief *promotiemateriaal* om het logo te bekomen én *communicatiemateriaal* op maat van de deelnemers (handelaren, wijken, scholen,...) dient aangemaakt en ter beschikking gesteld.
 - De stad dient te communiceren óver en de dragers van het logo te waarderen vóór de participatie aan de campagne 'hasseltisverkocht'. Dit kan door in toeristische publicaties hierover met naam te communiceren en – naar analogie met de Week van de Smaak – ieder jaar hier een *themaweek* aan te koppelen.
 - Een *reizende tentoonstelling* over het thema 'duurzaam consumeren: eerlijke handel en korte keten' dient te beschikking gesteld te worden van bibliotheken, scholen, verenigingen,... die hierover willen communiceren
- c. voor dit alles dienen de *benodigde werkmiddelen en werkuren begroot* en ter beschikking gesteld te worden

3. Horizontale, integrale aanpak duurzaamheidsmaatregelen over de diensten heen :

- a) het huidige succes van de campagne 'hasseltisverkocht' is mede het resultaat van *samenwerking* mét en begeleid dóór ambtenaren over de diensten heen. Doch, nog al te vaak spreken verschillende initiatieven vanuit de stad andere beleidsmaatregelen ronduit tegen. Samenwerking voorkomt verwarring.
- b) een *overlegplatform* (ronde tafel) binnen de stad dient een integrale

duurzaamheidsstrategie op te stellen en te verwezenlijken. Bijzonder nut zal dit hebben op het vlak van een gezamenlijk, duurzaam aankoopbeleid.

- c) de stad Hasselt kan, in navolging van steden als London en Seattle, een *Ecologische Voetafdruk*-meting laten uitvoeren. De resultaten kunnen van pas komen om een vernieuwende duurzaamheidsstrategie in haar beleid uit te tekenen.

4. Publieke organisaties en festiviteiten :

- a) aan alle grote invalswegen van Hasselt hangt het bordje 'Fairtradegemeente'. *Grote publieke activiteiten en festiviteiten* in Hasselt dienen in de geest te handelen van het gedachtegoed verbonden aan dat van een Fairtradegemeente.
 - Grote Evenementen : binnen de reeds bestaande duurzaamheidscharters dienen organisaties ook een *engagement* te ondertekenen en aan te gaan inzake *duurzame consumptie*. Dit geldt zowel voor eigen evenementen (vb. wijkcinema's, Palio, Regatta) als door derden georganiseerd (vb. Pukkelpop, Theater op de markt,...) .
Plaatsen van drinkwaterfonteinen, eerlijke handelsproducten en korte ketenproducten aanbieden en ruimte voorzien om deze actief te promoten.
 - b) Subsidies : Grote culturele centra (zoals bijv. Muziekodroom) worden terecht gesubsidieerd om diensten aan te bieden aan de bevolking. Het bekomen van deze subsidies dient voor grote organisaties/instellingen ook verbonden te worden aan *concrete engagementen inzake duurzaamheid en duurzame consumptie*.
 - sponsorbelangen (van veelal buitenlandse multinationale ondernemingen) verdringen eerlijke handelsproducten en lokale producten. Dit moet anders. Waar er *alternatieven* voor handen zijn binnen het aanbod van korte keten en Fair Trade, dienen bezoekers de mogelijkheid te hebben deze te consumeren.
 - op publieke manifestaties moet er steeds gratis toegang zijn tot drinkbaar water. De gekende *drinkwaterfonteinen* zijn hier op hun plaats. Toegang tot drinkbaar water is immers een fundamenteel basisrecht; Culturele participatie mag niet verhinderd worden door gedwongen consumptie.

5. Inspraak van adviesraden en middenveldorganisaties :

Adviesraden dienen meer te zijn, dan de strikt wettelijke verordeningen bepalen. In het bijzonder de Boerenadviesraad en de Stedelijke Werkgroep voor Ontwikkelingssamenwerking dienen in hun *adviezen (nog) ernstiger genomen en strikter gehoord* te worden. We zijn niet elkaars tegenstanders, maar medestanders! Deze adviesraden hebben een vertegenwoordigende functie voor de Hasselaren en dragen een *eersterangs ervaringsdeskundigheid* in zich.

6. Corporate responsibility – van vrijhandel naar eerlijke handel :

Als Fairtradegemeente en houder van de Duurzaamheidsspiegel dient Hasselt een beleid te ontwikkelen, waarbij bedrijven en opleidingen Handelswetenschappen zich aangesproken voelen hun maatschappelijke verantwoordelijkheid inzake sociale en ecologische rechten in concrete beleidsmaatregelen/leergangen om te zetten. U Hasselt kan hier (als Fairtrade campus!) een bijzondere katalisator zijn.